

TÄKY-Hanke, Tuusula 25.2.2026

Tekoälyä, teknologiaa ja hyviä käytäntöjä

Ikäihmiset ja teknologia

Suomi ikääntyy ja Suomen maaseutu ikääntyy. Uudet teknologiat voivat auttaa ikääntyneiden hoidossa ja palveluiden suunnittelussa/toteutuksessa. Erilaisten sensoreiden kautta on pystytty seuraamaan liikkumista, ruokailua ja turvallisuusriskejä. Sitä kautta on pystytty paremmin kohdentamaan tarvittavia palveluja. (Apu)robotit voivat toimia tukena, mutta eivät korvaa ihmistä. Kyberturvallisuus puhuttaa.

<https://insinööri-lehti.fi/artikkelit/ikaihmiset-suhtautuivat-myönteisesti-robottiin/>

Insinöörilehti 2023; mm. liikuntaa ja valvontaa

AI robotit voivat joissakin vuosikymmenissä ylittää työtätekevän väestön määrän (CNBC 23.2.2026)

Valtioneuvosto: 29.9.2025 — Ikäihmisille tulisi kehittää räätälöityjä ja käytännönläheisiä digitaitokoulutuksia

Muuta: kyberturvallisuus ja digipelko

Ikäihmiset ja teknologia 2

Valli ry:n ikäteknologiakeskus tarjoaa puolestaan tietoa tekoälystä ja esimerkiksi teknologiaratkaisuja mm. kotona asumiseen liittyen. Yhtenä toimintamuotona on **digiraati**, jossa ikäihmiset voivat osallistua digipalveluiden ja teknologian kehittämistyöhön.

<https://www.valli.fi/tyomuotomme/ikateknologiakeskus/tietopankki/ikaihmiset-ja-teknologia/>

EMO

Tekoälyuutisista

John Newbyn artikkelissa **How will artificial intelligence affect rural communities? March 2023, John Newby**

<https://www.thetelegraph.com/opinion/article/artificial-intelligence-affect-rural-communities-17861877.php> todetaan, että

”tekoälyn vaikutukset riippuvat olemassa olevista resursseista, infrasta ja yhteisön valmiudesta ottaa käyttöön uutta teknologiaa.” Yleisellä tasolla huonoja puolia ovat yksityisyyteen liittyvät asiat, sekä mahdollisesti oman ajattelun heikentyminen.

”Tekoälyllä on positiivisia vaikutuksia mm. terveydenhuollon ja koulutuksen saatavuuteen (mm. diagnoosit) sekä maatalouden tehokkuuteen. Työpaikkoihin sillä voi olla niin myönteisiä kuin kielteisiä vaikutuksia, esim. automaation kautta. Digitaalinen tasa-arvo voi heikentyä maaseudun resursseista ja infrasta johtuen.”

”Vaikutukset kylätasolla riippuu siitä, miten asiat on ymmärretty, toimeenpantu ja integroitu toimintaan hyödyt ja riskit huomioiden” Tekoälyä ei pidä pelätä.

LEADER

EMO

Hyviä käytäntöjä meiltä ja muualta 1

Kyläosuuskuntia ja –yrityksiä sekä yhteistyömalleja

Raudanmaa [Raudanmaan Kyläyhdistyksen nettisivut raudanmaa.com](http://raudanmaan.kylayhdistyksen.net), **Eskolan kylä** [Eskolan kylä | Eskolan Kyläyhdistys ry](http://eskolan.kyla.fi)

Yläkemijokimalli : Rovaniemellä toteutettuun alueelliseen kehittämis- ja yhteistyömalliin, jonka tarkoituksena on siirtää päätösvaltaa ja vastuuta lähemmäs asukkaita, elinvoimistaa kyliä ja edistää matkailua. alueella on kehitetty "kyläpalvelut arjen turvana" -toimintaa. Toiminta on luonteeltaan palvelu- ja kehittäjäkumppanuutta

Ovenhausenin Digikylä (Leader-hanke)

- Osallistava prosessi
- Kymmenen vapaaehtoista koulutettu digiosajiksi kylän käyttöön.
- Digilähetin-sovellus, johon 80% kyläläisistä on liittynyt. Hankkeen tavoitteena oli tutkia digitalisaation tarjoamia mahdollisuuksia edistää tulevaisuuden osallistumista, vapaaehtoistyötä, naapuriapua, julkisia palveluja ja kylien yhteyksiä. Lisäksi opetettiin digitoinnin perustaitoja ikääntyneille. Sosiaalisen kylän kahvilaan pystytettiin esteetön sähköinen terveyskioski.

LEADER

EMO

Hyviä käytäntöjä meiltä ja muualta 2

Stanz

- Paikallinen energiapolettijärjestelmää, joka toimii paikallisena valuuttana, jonka avulla asukkaat voivat myydä ja ostaa energiaa paikallisesti.
- Energian varastointiratkaisuja (lämpösäiliöt).
- Useat sukupolvet asuvat yhdessä - asuntohanke, jossa tarjotaan kohtuuhintaista asumista sekä vanhuksille että nuorille, jotka asuvat samassa korttelissa. Tavoitteena oli torjua poismuuttoa, lyhentää ostosmatkoja ja parantaa elämänlaatua.
- Kunnallinen sähköinen taksipalvelu, jota liikennöi kohtuuhintaan 18 vapaaehtoista kuljettajaa.

Molendalen pienet ympäristöteot : kyläsäätiö

Kestävän toiminnan kyläsäätiön kautta paikalliset ihmiset kokoontuvat ja tekevät yhteistyötä (sosiaalinen ulottuvuus) keskeisten teemojen, kuten energiasiirtymän, biodiversiteetin, ilmastonmuutokseen sopeutumisen ja kiertotalouden, parissa. Asia on tarkoitus hoitaa mahdollisimman helposti lähestyttävällä tavalla.

- Painopiste on paikallisissa pienteoissa kuten esimerkiksi eristyksissä, sadeveden keräämisessä sekä biodiversiteetin parantaminen omissa puutarhoissa.
- Säätiö loi oman Sustainable Molenlanden -verkkosivuston.

Hyviä käytäntöjä meiltä ja muualta 3

TERRA.game on älykäs oppimistyökalu, joka koostuu Android-peleistä ja yhteisöaktiviteettien työkalupakista, jotka on suunniteltu lisäämään maaseudun ikäihmisten tietoisuutta kiertotaloudesta. **Sovellus edistää aktiivista oppimista pelien kautta. Alahankkeessa on kiertotalouden käytäntöjen tuntemuksen lisäämistä, perinteisten kestävien tapojen elvyttämistä, yhteisöjen osallistaminen osallistaviin aktiviteetteihin ja ratkaisujen yhteiskehittämistä ikääntyneiden kanssa.**

Kythera

Verkko-oppimisalusta tarjoaa avoimia kursseja, jotka on suunniteltu vastaamaan maaseutuyhteisöjen erityistarpeisiin. Se keskittyy keskeisiin paikallisiin toimintoihin ja tarpeisiin kuten mehiläishoitoon, oliiviöljyn tuotantoon ja yrttiviljelyyn, ja sen tavoitteena on antaa asukkaille erityisesti nuorille – digitalisaatioon ja innovaatioihin liittyviä taitoja.

Oppimismoduulit on luotu paikallisten **asiantuntijoiden avustuksella**, jotta materiaali olisi käytännöllistä ja sopisi saaren olosuhteisiin. Lisäksi alusta kannustaa ympäristönhoitoon antamalla paikallisille **asukkaille tietoa ja työkaluja Kytheran luonnonvarojen ylläpitämiseen ja suojelemiseen.**

Hyviä käytäntöjä meiltä ja muualta 4

”Start-up kylä”

Startup-kylä on paikka (tai pieniä paikkoja käsittävä verkosto), jota kehitetään innovaatioiden ja yrittäjyyden kautta.
Esimerkiksi:

Saksa: Klein Glien, vain 160 asukkaan pieni kylä Brandenburgissa. Innovaatioiden ja yrittäjyyden keskus
”Coconat:

- 2 500 m² tilaa majoitukseen, yhteiseen työskentelyyn, seminaareihin ja täysin varustettuun makerspace-tilaan (8 000+yöpymistä, joista monet ovat huipputeknologian startup-yrityksiä, ja siellä on noin 20 yritystä pysyvinä vuokralaisina.
- 60 startup-yritystä tukeva kiihdyttämö (toimii vuoteen 2028 asti)
- Vuotuinen residenssiohjelma tietokonepelien kehittäjille
- Voittoa tavoittelematon Smart Village (Älykäs kylä) - liikkuvuuden innovaatiokeskusta
- Hackathoneja ja tapahtumia.

Klein Glien on alueellisiin ja kansallisiin innovaatiostrategioihin ja ylläpitää vahvoja siteitä Berliinin startup-ekosysteemiin, mikä tekee siitä ainutlaatuisen sillan kaupunkien innovaatioiden ja maaseudun elvyttämisen välillä.

LEADER

EMO

Tekoälyä ja käytäntöjä

Lisää TÄKY-hankkeen esimerkkejä ja tietoa tulevista tapahtumista löydätte EMO ry:n sivuilta

<https://emory.fi/omat-hankkeet/taky-hanke/>.

Kim Smedslund

TÄKY-hankkeen koordinaattori

Info(at)emory.fi

Euroopan unionin
osarahoittama

Elinkeino-, liikenne- ja
ympäristökeskus

LEADER

EMO